

Vaatwastabletten tegen hoge bloeddruk

Remmers, verlagers en blokkers: de behandeling van slagaderverkalking, oftewel atherosclerose, heeft zich altijd gericht op vertraging van het ziekteverloop. Miranda van Eck, hoogleraar Cardiovasculaire en Metabole Therapieën, wil het anders doen. Haar onderzoek richt zich op omkering van het ziekteproces. 'Mijn droom is een vaatwastablet om je bloedvaten schoon te spelen.'

Onze slagaderen slibben langzaam dicht. Of het nu door ongezond eten, te weinig beweging, roken, te veel stress of een erfelijk verhoogd risico komt: bijna iedereen ontwikkelt vroeg of laat slagaderverkalking. De leefstijladviezen, pakjes cholesterolverlagende boter of cholesterolverlagende medicijnen genezen slagaderverkalking niet. Wat als we het ziekteproces konden

omkeren, in plaats van alleen vertragen? Met die vraag in gedachten werkt hoogleraar Miranda van Eck aan een medicijn om slagaderverkalking te genezen.

Doorstroomruimte

'In tegenstelling tot wat dichtslibben impliceert, is slagaderverkalking een actief proces', legt Van Eck uit. 'Schade aan de binnenbekleding van de bloedvatwand (door hoge bloeddruk bijvoor-

Miranda van Eck (1972)

1999 PhD Bio-Pharmaceutical Sciences, Leiden
2001 Research Fellow Nederlandse Hartstichting
2005 Vidi-subsidie
2007 Established Investigator Nederlandse Hartstichting

en Universitair hoofddocent
2012 Vici-subsidie
2014-nu Hoogleraar Cardiovasculaire en Metabole Therapieën, Leiden
2015 Medeoprichter van vrouwen-netwerk RISE op faculteit W&N

beeld) en infiltratie van cholesterol, trekt witte bloedcellen aan. In eerste instantie komen er monocytten als afweerreactie, die veranderen in macrofagen die cholesterol in de bloedvatwand gaan opruimen. Dit is echter nooit klaar, want cholesterol is er altijd. Ons lichaam heeft het nodig, bijvoorbeeld voor hormoonproductie. De macrofagen blijven dus naar de bloedvatwand komen, waar ze uiteindelijk opstapelen en plaques veroorzaken. Die plaques worden steeds groter en dikker, de bloedvaten steeds nauwer en harder.'

Op termijn is hoge bloeddruk het gevolg, omdat de doorstroomruimte steeds kleiner wordt en de flexibiliteit van de vaten afneemt. 'De vernauwing zorgt voor een hogere druk bij elke hartslag, wat meer kans op beschadiging van bloedvaten betekent. Het is een vicieuze cirkel waarin je terecht komt.'

Schoonsoelen

Slagaderverkalking wordt vaak laat opgemerkt. Mensen gaan pas naar de dokter als ze bijvoorbeeld pijn op de borst hebben bij het sporten. De plaques hebben zich dan al jarenlang opgestapeld. Alleen het proces vertragen - tot nu toe de gangbare behandeling - is volgens Van Eck dan ook niet voldoende. Ze richt haar onderzoek daarom niet op vertraging, maar op omkering van het proces. 'Daarvoor is het noodzakelijk om tot in detail te begrijpen hoe het werkt. In het lab kweken we macrofagen en bestudeerden we de reactie als we cholesterol toevoegen. Door hier nieuwe geneesmiddelen bij te doen, zien we of cholesterol versneld verdwijnt en bestuderen we wat er met de macrofagen gebeurt. Het ultieme doel is om precies het goede tabletje te vinden, waarmee vaten schoongespoeld worden. De ontwikkeling van deze ' vaatwastablet ' staat nog aan het begin, maar dat is mijn droom.' ■

'Stress is een oeroude reactie op gevaar'

aldus
alumnus
Eske

Ik heb tien jaar stoelmassage gegeven bij verschillende bedrijven. Ik heb dus de nodige stress-gerelateerde klachten onder handen gehad. Stress is een oeroude reactie op gevaar die zich manifesteert als flight, fight of freeze. Tegenwoordig komt dat vooral op freeze neer: mensen spannen hun spieren meer aan dan nodig, gaan oppervlakkiger ademen. Te vaak of te lang in die toestand is de pest voor je gezondheid. Wat me zelf behoorlijk wat stress heeft opgeleverd, is stoelmassage geven op evenementen. Dan stond ik op een plein in de regen, terwijl er een trash metalband stond te spelen en allemaal dronken kerels toekeken hoe ik mensen onder handen nam. Er zijn misschien mensen die daar heel gaard bij kunnen blijven, maar ik kwam gemengd thuis. Maar goed: je moet je vlieguren maken. In het begin neem je dat soort dingen aan. Inmiddels heb ik mijn eigen praktijk, en werk ik als massagetherapeut. Dat houdt meer in dan alleen de spieren losmaken. Ik vraag hoe iemand met zijn emoties omgaat, wat zijn levensstijl is, wat hem ontspant en blij maakt. Door het breder aan te pakken, ga je verder dan symptoombestrijding. Dat werkt op de lange termijn beter.' ■

TEKST: NICOLLINE VAN DER SPEK, FOTO: EDWIN WEERS

ESKE VAN DER VOORT MAARSCHALK (49)

1988-1995 Pedagogische Wetenschappen
1996-2000 Intercedent bij Randstad, diverse functies bij Gouden Gids en Doen Participaties
2000-2010 Stoelmasseur in opdracht van diverse bedrijven
2004-HEDEN Massage-therapeut in eigen praktijk

